

Josipina.

Spisal Fr. Strnad.

Ti si se nadejala, da pride drugače . . .
 Ti si si bila naslikala v svoji domišljiji prihodnost
 polno prelestnega razkošja, sreče in veselja. Ti si imela
 svoj cilj, svoj smoter — a jaz . . . jaz nisem mislil na nič!
 Jaz sem zrl samo v tiste tvoje velike, temne, krasne
 oči, občudoval sem tvoje dolge, košate lase, divil se
 svežosti tvojih lic, a mislil nisem na nič! . .

Ti si čakala nestrpno, kdaj izpregovorim odločilno besedo, be-
 sedo, ki te je imela rešiti vseh dvojb in muk, toda jaz sem te ljubil
 in — molčal!

Včasi sem bil dober in ljubezniv s teboj. Laskal sem se ti, da
 si lepa, krasna. Čital sem ti pesmi, ki sem jih zlagal o tvoji lepoti . . .

Ah, kako so se ti iskrile tedaj vselej tvoje globoke, skrivnostne
 oči, kako se blesteli tvoji beli zobje izza tistih rožnih ustnic tvojih,
 ki jih je obseval smehljaj sreče in veselja! . .

Toda še večkrat sem te trpinčil in mučil!

Nalašč sem te preziral — tebi pa se je krčilo srce . . .

O, vedel sem, da me ljubiš, ljubiš tem bolj, čim bolj te žalim!
 Neko čudno zadovoljstvo mi je provzročila zavest, da trpiš za-
 radi mene.

Trpinčil sem te in mučil, dasi sem te tako ljubil! . .

* * *

Tistega popoldneva ne pozabim nikdar!

Bilo je nekega Marijinega praznika. Sedeli smo na vrtu v senci.
 Bila nas je večja družčina. Sladko se je počivalo v hladu pri čaši
 svežega piva. Zrak je bil čist in miren. Samo semtertja je malce
 zašelestelo nad našimi glavami. Vonj resede je segal z bližnjih gredic
 notri do nas. Dihalo se je, kakor bi človek vlekel balzam vase.
 Krasen dan!

Pogovor družčine je bil živahen. A jaz se nisem menil zanj.
 Zrl sem zamišljen proti cerkvi, ki se dviguje nad skalo sredi mesta.
 Še nikdar se mi ni zdela tako zanimiva. Komu je pač prišlo na um,
 zgraditi jo na tem mestu? Kak zunanji povod je bil, da so jo
 gradili? Oh, kje so že tisti ljudje, ki so se s to stavbo ovekovečili!

Moje misli so se izgubljale v davno preteklost, a pri srcu mi je bilo, kakor bi hodil v mesečni noči ob bistri, šumni vodi . . .

Tedaj si pristopila ti. Natrgala si bila svežih cvetic ter jih povila v dražesten šopek. Šopek si sukala med prsti, a pri tem pri-tajeno-zvedavo pogledavala proti meni. Vedel sem, kaj si hotela. Pričakovala si, da te poprosim za cvetke. Ti bi mi jih bila podarila rada pred vsemi ljudmi, pred vsemi ljudmi bi bila rada razkrila svoje srce! Meni je bilo mehko pri srcu. Vstal bi bil in te poljubil iz hvaležnosti! Toda pokazati nisem hotel, kaj čutim. Kljuboval sem menda sam sebi. Delal sem se, kakor bi te ne razumel in ne videl. Poprosil te nisem za šopek — morda baš zato ne, ker sem vedel, da je natrgan zame! . . .

Naposled si se mi približala in mi ga ponudila sama od sebe.
»Vi imate tako radi take rože . . .«

A mene se je lotilo nekaj satanskega. Nekdo je nekaj opomnil in to mi je dalo povod, da sem tvoj dar odklonil.

Da so videli to drugi, te je še bolj bolelo. Zardela si do čela gori in pobegnila. Jaz pa sem zrl za tabo, dobro vedoč, da sem učinil nekaj grdega, nekaj nedostojnega. Ali čeprav mi je vest očitala, se vendar nisem kesal in nisem obžaloval svojega dejanja. Meni je menda usojeno, da mučim tiste, ki me ljubijo in ki jih sam ljubim! . . .

Včasih te po cel teden nisem pogledal. Ne — tega ne smem trdit! Pogledal sem te, a tako, da ti tega nisi zapazila. Kadar si se zasukala v stran od mene, vselej so te premerile moje oči od nog do glave in naslajale so se ob sladkem ritmu tvoje elastične hoje, ob gibkih kretnjah tvojega mladostnega telesa. A tega ti nisi vedela. Ti si mislila, da mi v istini ni mar zate, in trpela si. Poznalo se ti je na obrazu, kako si trpela. Tvoja lica so bila izpremenjena in tvoje oči so bile vdrte . . . Povešala si glavico in videlo se je, kako se ti prav nič ne ljubi . . .

Ljudje, ki so prihajali v gostilno, so te ogovarjali, a ti si odgovarjala le s težavo. Številni tvoji častilci so se ti laskali in delali dovtype, ti pa si se posiljeno smehljala. Le z velikim naporom se ti je posrečilo, zadržati solze.

Semtertja te je tudi poprosil kdo, da bi zaigrala na klavir. Ti bi bila najraje odklonila, a tvoja volja se je upognila strogemu pogledu matere, ki ni trpela, da bi gostje česa pogrešali, in ki je zahtevala od svojih hčer absolutno pokorščino. Sedla si torej in pod tvojimi drhtečimi prsti so zaihtele strune . . . Nihče ni vedel, kaj

igraš, a čutil je lahko vsakdo, da odmevajo iz teh zvokov utripljaji tvojega bolnega srca . . .

Pri tem si imela veke poveznjene, da se je zdelo, kakor bi igrala sanjaje. Zdajpazdaj so se ti dvignile one dolge svilene trepalnice in žarek tvojega resnega očesa je priplul trepetajoč in proseč do mene . . .

A prišli so dnevi, ko sva si bila zopet dobra! Tiste dneve štejem med najslajše svojega življenja in nikdar, nikdar mi ne pojdejo iz spomina. Najina ljubezen je bila kakor dehteč vonj ob jutranji zarji vzklilega cveta! Ti si prisedla k meni in zrla sva skup v kako knjigo. Najini glavi sta si dotikali pri tem . . . Jaz vsaj sem občutil mehko tvojih las na svojem licu in zdelo se mi je, kakor bi se pretakali po njih liki po žicah električni toki, polni nepopisne slasti. Pa tudi tebi je bilo dobro ob moji strani, kajti vztrajala si, ne meneč se za to, da so molčali okrog naju ljudje in naju opazovali . . .

Uživala sva in se pogrezala v najsubtilnejša čuvstva sreče, katerih je zmožno človeško srce . . .

Ali ti si pri vsem tem mislila, ti si imela svoj cilj, svoj smoter, jaz pa nisem mislil na nič. Jaz sem zrl samo v tiste tvoje velike, temne oči, občudoval tvoje dolge, košate lase, divil se svežosti tvojih lic, a mislil nisem na nič! Tvoje misli so uhajale v prihodnost, jaz sem živel samo trenutku! . . . Zato si zaman čakala odločbe. One težko pričakovane besede ni bilo iz mojih ust! . .

Postajala si otožnejša in otožnejša . . .

In tudi ljubosumnost te je morila!

Vedela si, odkod ti preti nevarnost. In jaz sem poznal tvoje skrbi. Nekoč sem bil izrekel vpricho tvoje mlajše sestrice, kateri si zaupala vse skrivnosti svojega srca, nalašč nepovoljno besedo o tvoji tekmovalki . . .

Ah, kako ji je zažarelo lice, tej tvoji sestrici!

»To moram pa Josipini povedati!« je vzkliknila. »To bo vesela, to bo vesela!«

Poskakovala je od tal in ploskala z rokami, potem pa je odhitela v kuhinjo.

Ali si bila res vesela?

Dolgo ni trajalo tisto veselje! Začela si postajati resna . . . Nade so ti ginile . . . Bolj in bolj se ti je v žalost pogrezalo srce . . . Loteval se te je celo obup! . .

A tega jaz nisem vedel, Bog mi je priča, da ne!

Da imaš svoj smoter, svoj cilj, da pričakuješ nečesa od mene, to se mi je dozdevalo . . . to je bilo naravno, a da ti gre stvar jako do srca, tega nisem znal! Jaz sem živel v veri, da ne tiči v mojem početju nikaka nevarnost zate. Sicer pa nisem mislil na nič, prav na nič, razen na hipni užitek, ki sem ga imel, naj sva si bila že dobra, ali naj sva si kljubovala . . .

Toda tebe se je loteval obup! In tako je prišel tisti dan, ki se ga spominjam z največjo bolestjo, tisti dan, ko si vzkliknila: »Umrta bi najraje!«

Bila sva slučajno sama v sobi. Sedela sva vsak ob eni strani mize in ti si bila žalostna kakor še nikdar. Bila sva sama, bila je torej najlepša prilika, da bi se bila izgovorila tista tako težko pričakovana heseda. A ko se ni, si nagnila glavo nazaj na zid, prsi so ti zatrepetale in z vibrirajočim glasom si vzkliknila:

»Umrta bi najraje!«

Pri tem so ti begale oči ven skozi okno na ulice, a barva v tvojih licih se je izpreminjala od hipa do hipa.

»Umrta bi najraje!«

Mene je čudno pretresel ta vzklik. A tega nisem pokazal, ampak sem pripomnil ravnodušno:

»Za tako željo pač ni vzroka!«

»O, ga je, ga je!«

Te besede so prihajale iz dna tvoje duše, bile so tako prepričevalne, da sem globoko občutil njih istinitost. In bil sem v nemajhni zadregi! Prenenadoma mi je prišlo vse to, da bi se bil mogel urediti svoje misli, ali celo odločiti se. In kaj naj bi bil storil? Mar to, kar si si tako zelo želela? To ni šlo iz vzrokov, ki ti jih nisem hotel in mogel povedati! Ali naj bi bil rekel mar, da nisem imel nikdar resnih namenov s teboj? Morda bi bilo nekoliko resnice v tem, ker nisem nikdar mislil na take stvari. Toda, ali bi ne bilo to v tvojih očeh toliko, kakor če bi bil rekel, da te nisem nikdar ljubil? To pa bi ne bilo res, kajti ljubil sem te, ljubil! In kako bi te bil mogel tako grozno žaliti? . . .

Ah, vedel sem, da bi te bil mogel le na en način potolažiti, a ker to možno ni bilo, sem se izkušal pomagati s praznimi besedami . . .

Tebi pa to ni več zadostovalo! . . . Mogoče, če bi ti bil privoščil nekoliko pristrčnejših besed, če bi bil prisedel bliže k tebi . . . mogoče, če bi se bili zopet najini glavi strnili skup kakor včasi . . . Toda tisti trenotek se mi je zdel tako svečan, tako svet in resen,

da nisem imel poguma, storiti kaj takega . . . V mojih prsah se je oglasila nenadoma vest . . . Prišlo mi je hipoma spoznanje, da je bilo moje početje pregrešno, da je bila moja igra zločesta . . . in umolknil sem.

Tudi ti si molčala. Prijela si se samo nekolikokrat za glavo, kakor bi te hudo bolela, potem pa si vstala . . . Hotela si oditi — brez slovesa, ne da bi rekla kako besedo, ne da bi se ozrla še enkrat name . . . Šele ko si storila tri, štiri stopinje po sobi, si si premislila. Zasukala si se in me pogledala tako čudno, tako na dolgo, kakor bi si hotela vtisniti v spomin moj obraz, potem si pozdravila in odšla . . .

Meni je bilo hudo pri srcu, akoravno nisem slutil, da sem zadnjič gledal v tiste tvoje velike, temne, krasne oči! . . —

* * *

Ne dolgo po tistem so pravili, da si bolna. Meni se je zdelo to neverjetno. Videl sem te otožno, a da bi bila bolna?.. Še ko sva bila zadnjič skupaj, si bila videti tako zdrava! Tvoji lici sta žareli liki dve škrlatasti vrtnici v sveži rosi in iz tvojih oči je sijalo iskro življenja . . . Toda bilo te ni nikjer . . . Vprašal sem naposled tvojo mater in ona mi je potrdila, da ležiš. Bilo je torej res!

Še bolj čudno je bilo to, kar se je čulo o vzrokih tvoje bolezni. Nekateri so pravili, da si poljubovala svojo za legarjem bolno sestro, čeprav ti je bilo prepovedano, stopiti k njej . . .

Ta vest, dasi je nisem verjel, me je pretresla.

»Umrla bi najraje!«

Te tvoje besede, ki sem jih čul jaz sam in nihče drugi, mi niso hotele iz spomina! Otresal sem se grozne, pekoče misli, a vračala se mi je venomer. Če bi bilo res storila to namenoma! . . In če bi res umrla! Ah, pa saj ni mogoče! Tako zdrava, kakor si bila! Tvoja sestra je bila mnogo šibkejša in vendar si je opomogla! Ne, tega se nisem bal, da bi umrla!

Toda zakaj si šla svojo sestrico poljubovat? . .

»Umrla bi najraje . . .«

Iz teh besed je zvenelo nekaj . . .

Pa saj ne umrje, saj ni mogoče, da bi umrla!

Tako sem se tolažil.

A če tudi okreva, mi je šinilo v glavo, ali ni škoda za tiste njene lepe lase, ki jih izgubi? In ne oblede li njena sveža lica, ne ugasne mar tisti poživljajoči ogenj njenega žarovitega očesa? . . .

Žal mi je bilo vsega tega in imel sem občutek, kakor ga mora imeti tat, ki ni še popolnoma zadušil svoje vesti, pa naj sem si še tako prigovarjal, da ne zadene mene nikaka krivda! . . .

Ah, zakaj nisem bolje premislil vsega, zakaj nisem zatrl v sebi tistega čuta, zakaj sem se vdajal sladki omami in vzbujal s tem tebi nade! . . .

Odkar si bila bolna, nisem več zahajal k vam. Toda pozvedoval sem pogosto, kako ti je. Ko bi ti bil vsaj povedal kdo, kako sočuvstvujem s teboj, kako skrbim zate! O, pa ti ni nihče! In menila si morda celo, da niti ne mislim več nate! A jaz sem se te spominjal noč in dan! In vsakega, pri katerem sem upal zvedeti kaj o tebi, sem ogovoril. Zlasti tvojega zdravnika sem povpraševal. No, in kar sem čul, ni bilo ravno neugodno. Čimdalje bolj sem bil prepričan, da okrevaš, in delal sem naklepe . . . —

A včasih so prihajale čudne vesti od tvoje bolniške postelje. S svojo mlado strežnico si govorila večkrat o ljubezni. In naročila si ji, da naj pove vsem ljudem, da si v svojem življenju le enega ljubila. Imenovala si ga in jaz — nisem bil tisti! To je bilo tolažilno, to je bilo pomirljivo zame, naj se je tudi vpiral malce moj egoizem tej vesti. Vsekakor bi se bil smel zdaj otresti skrbi, da sem kaj zakrivil. Ali vest se mi je oglašala vedno iznova! Kaj pa, če bi bila le iz ogorčenosti govorila tako? Kaj, če bi se bila le maščevali hotela? . . . Začel sem tudi dvojiti, da si res tako govorila. Saj so ljudje pripovedovali med drugim, da so našli pod tvojim zglavjem moja pisma. In vendar ti živ dan nisem pisal! Razen par granesov, ki sem ti jih nekoč izročil v šali, nisi imela nobene črke od mene. Kje je bila torej resnica? . . .

Moje skrbi so postajale večje, ko sem zvedel, da ti noče biti bolje in da te obhaja često strah pred smrtjo . . . Toda tvoja bolezen se je vlekla tako na dolgo, da sem se sčasoma navadil vsega in da nisem polagal na nobeno stvar več posebne važnosti. Prišlo je celo tako, da nisem več tako nepretrgoma mislil nate. In če se je kdaj zopet sukala govorica o tebi in je kdo omenil, da ti je slabo, se mi je zdelo vse to le prazno govoričenje. Obvladalo me je bilo popolnoma prepričanje, da ozdraviš. In v tem prepričanju sem često pozabil celo svojih sklepov in predstavljal sem si v duhu že, kako bom zahajal zopet k vam, kako boš igrala na klavir, kako bova sedela skup ter gledala v knjigo, a najini glavi se bosta dotikali zopet . . .

Sanjal sem lepe, prijetne sanje in vdajal sem se iznova brezmiselnosti. A iz teh sanj me vzdrami tisti neusmiljeni, tisti grozni

dan! Kakor strela z jasnega me je zadelo. Omamljen sem bil, poražen, strt vsled bridkega dejstva! . . .

Bil sem tistega dne z doma. Imel sem nekje važen posel. To je bilo vzrok, da sem le malo mislil nate. Bolj čudno je to, da mi tudi potem še, ko sem se po končanem delu vozil že proti domu, ni prišla misel nate. Dobro se še spominjam, kako mi je bilo tistikrat v duši in pri srcu. Utrujen vsled daljšega napora sem živo občutil potrebo, da si duševno odpočijem. Lotevala se me je z neodoljivo silo želja, da bi sanjari, iznebivši se vseh misli na dnevne skrbi. Naslonil sem se v vozu udobno in se vdajal užitku, ki mi ga je nudil pogled na krasno okolico. Oziral sem se na desno in levo, a največkrat so mi zastale oči na snežnikih, ki so bili skoro prozorni in kakor vdahnjeni na zelenkastomodro ozadje. Teh gorá se nikdar nisem mogel nagledati, a tistikrat bi jih bil v neki čudni ljubezni najraje objel in pritisnil na svoje srce, ako bi bilo kaj takega mogoče. Kakor morda še nikdar, sem se zavedal krasote božje narave in vsak atom v meni je občutil slast te lepote. Voznika sem večkrat opozoril, naj ne vozi prehitro. V tem duševnem razpoloženju bi se bil peljal rad sto milj daleč! . . .

Neprijetno mi je bilo torej, ko sem se približal mestu. Izstopil sem, poslal voznika dalje, sam pa sem šel po stezi za hišami proti domu. Imel sem včasih čudno mržnjo do ljudi in mučno mi je bilo, odkrivati se in pozdravljati na vse strani. Zlasti pa tedaj, kadar sem imel svoje misli, kadar sem se potapljal v čuvstva, od katerih sem se nerad ločil, kakor danes . . .

A varal sem se, ko sem mislil, da me na tej poti nihče ne bo motil. Srečal sem tvojo prijateljico Gabrijelo. Zdelo se je skoro, kakor bi me bila čakala. Prav možno, da me je videla prihajati z okna svoje sobe in da mi je prispela nasproti. Začela je takoj z interesantnim pomenkom, a govorila ni o tebi, temveč o sebi. Bil je to nekak doživljaj, katerega ne bi mogel opisavati, da ne bi skrunil svetosti čuvstev, ki me navdajajo ob mislih nate, o Josipina . . . doživljaj, ob katerega spominu me izpreletava mrzko, neprijetno čuvstvo, ako pomislim, da si ti baš takrat umirala! . . .

Prišedši domov, sem šel v svojo sobo. Umil sem se in preoblekel. Opravi sem vse to z neko ravnodušnostjo, ki meni sicer ni lastna. Bil sem nenavadno miren. A ko stopim nato zopet po stopnicah na cesto, zazvoni zvon iz stolpa cerkvice tam sredi mesta s svojim značilnim ječječim glasom. Ta glas mi je pretresel mozeg, v mojih prsih se je pojavila neka čudna disharmonija, pri srcu me

je nekaj zbolelo, toda nate se še vedno nisem zmisлил. Nekaj kakor dremota je objemalo mojo glavo, da sem se vsake stvari le napol zavedal . . .

Nasproti mi pride dekla.

»Kdo je umrl?« jo vprašam malomarno.

Ona pa se ustopi predme in vpre ostro oči vame. Bilo je videti, kakor bi se bala, da ne bi česa na meni prezrla. Brez dvojbe se je hotela prepričati, kak vtisk napravi name novica, ki mi jo je imela povedati. Ustnice so ji zatrepetale kakor komu, ki bi rad naglo kaj povedal, pa ga hlastnost ovira, da ne more. Naposled je bruhalo iz nje:

»Kdo drug naj bi umrl kakor . . .«

Imena ji ni bilo treba povedati, vzdramil sem se in streznil hipoma in vedel sem takoj, koga misli.

In vendar nisem verjel! Verjel nisem, ker se mi je zdelo nemogoče!

Ali dasi nisem verjel, mi je vendar bilo, kakor bi me bi udaril kdo s težko rečjo po glavi, in omahnil sem. Ko sem si spet opomogel, sem videl, kako čudno se je smehljala dekla. V tem smehljaju se je razodevala neka zadovoljnost, ki je bila v kričečem protislovju z mojim duševnim razpoloženjem. Ženska je bila zadostila svoji radovednosti, prepričala se je bila o tem, kar je poprej morda samo slutila, in bila je zadovoljna . . .

A meni je bilo tako strašno pri srcu!

Šel sem v gostilniško sobo in prisedel z občutkom, ki se niti popisati, niti primerjati ne da, k drugim ljudem. Bilo bi me samega groza tisti hip, zato sem si poiskal družčine. Govorili so samo o tebi in kdor je vstopil, je ponavljal vse podrobnosti o tvoji smrti. Jaz sem poslušal vse to in občutil sem bolečino, in vendar nisem verjel! Bilo mi je kakor v nemirnih, razburljivih sanjah, ko človek ne ve, spi li ali bdi . . .

Semtertja me je kdo vprašal, če te pojdem kropit. Jaz sem pogledal začudeno in odmajal z glavo. Odmajal sem z glavo, ker — nisem verjel. In če bi tudi verjel bil, ne, mrtve bi te ne bil mogel in bi te ne bil hotel videti za ves svet ne! . .

In ko sem šel nato ven in sem srečaval ljudi, me je vprašal še ta in oni, če pojdem kropit, a jaz sem molčal in žalostno odmajeval z glavo . . .

* * *

Dve grozni noči sem prebil, potem pa je prišel čas, da te dvignejo in odneso iz preljube domače hiše, kateri si bila to, kar je žlahten cvet vrtni gredici. Zbralo se je ogromno ljudstva, da te spremijo na zadnji poti. Tudi jaz sem bil vmes, tudi jaz sem te spremljal — toda verjeti nisem mogel! . .

»Ne, ne, ne, to ni res!« je vpilo in klicalo moje srce. »To ni res!«

Otožno so peli zvonovi in pretresljivo se je razlegalo mrtvaško petje, ali jaz nisem verjel! . .

Bil je lep, svetel dan, poln krasote, poln življenja, da je bilo le težko verovati v smrt!

Ko smo prišli po poti proti pokopališču do onega mesta, odkoder se vidi na vrt za vašo hišo in odkoder sem te tolikrat opazoval, ko si stregla svojim cvetkam, sem se ozrl kakor vselej, kadar sem hodil to pot, proti oni strani. In kakor drugekrati, kadar te nisem videl na vrtu, mi je šinilo skozi možgane:

»Danes Josipine ni tam!«

»Danes Josipine ni tam« — a tebe so nesli pred mano v beli pozlačeni krsti tja gori, odkoder ni vrnitve!

Pa saj nisem verjel! . .

* * *

In potem so te spustili navzdol . . . Krsta je zabobnela pod težkimi ilovnatimi grudami . . . a okroginokrog je zavreščalo, kakor bi se bil hipoma dvignil vihar. Ihtenje, ki je prihajalo iz sto in sto prsi, se je spojilo z zamolklimi glasovi zvonov v pretresljivo harmonijo in nebroj svetlih solz se je usulo na zemljo, ki te je imela sprejeti v svoje okrilje.

Ni enega očesa ni bilo suhega. Razjokal sem se tudi jaz. Jokal sem in ihtel kakor kdo, ki se loči za vselej od prisrčno ljubljenega bitja.

Jokal sem in ihtel — toda verjeti nisem mogel!

Kakor v sanjah sem bil! . .

Vrnil sem se s pokopališča in začel sem te iskati. Iskal sem te povsod. Vsak prostorček, kjerkoli sem te videl kdaj, sem poiskal, a našel te nisem nikjer! . .

Od hipa do hipa se mi je zazdelo, da te vidim, da mi prihajaš nasproti . . . Kar nenadoma so mi zastrmele včasi nasproti tiste tvoje velike, temne, krasne oči . . . Razveselil sem se, vzradostil se — a tej moji radosti je sledilo vselej bridko razočaranje!

In začel sem uvidevati, da moja trdovratna nevera ne izsili ničesar . . . uvidevati, da stojim pred grenkim, neizpremenljivim dejstvom! . . .

Zavedel sem se . . . In pri srcu me je peklo in bolelo še huje . . .

Tista prva noč po pogrebu je bila strašna . . . strašna . . .

Bilo mi je, kakor bi hodila ti po moji sobi in ihtela . . .

Vstal sem, prižgal luč in šel klicat ljudi . . . Kajti prav razločno sem čul ihtenje!

Le polagoma sem se pomiril.

Toda peklo in bolelo me je še vedno in huje in huje . . .

Iskal sem često tolažbe tam gori pri tebi . . .

Prihajal sem pogosto na tvoje novo domovanje. Najrajši ob mraku, ko se mi ni bilo bati, da bi me spoznale radovedne oči, da bi me kdo ogovarjal in motil . . .

Stal sem ob tvojem grobu in zatapljal se v spomine . . .

Nekoč pa se je sesedla pred mojimi očmi tvoja gomila, ker se je porušila krsta pod pritiskom prsti. Mene je pretreslo, za hip me je preobvladal strah, da so se mi zašibile noge. Zatem pa me je napolnilo neko prijetno čuvstvo srce. Bilo mi je, kakor bi se bilo naredilo prostora še zame poleg tebe . . .

Vsak dan sem prihajal tja gori — teden za tednom. Sam potreben tolažbe, sem tolažil cvetke, ki so žalosino povešale glavice nad tvojim počivališčem . . .

Včasih sem čul jokati v mraku jesenske sape, ki so se lovile ob tvojem spomeniku . . .

A meni se je zdelo, kakor bi ta jok prihajal iz zemlje, kakor bi od tebe prihajal ta jok gori . . .

Jaz nisem jokal, a srce se mi je trgalo . . .

Potem pa je določila usoda, da sem se moral ločiti od tebe . . .

In zdaj si ti tam, a jaz hodim drugod svoja pota . . .

Toda vračam se . . . vračam se v svojih mislih dostikrat k tebi . . . V veseli družbi sem včasih, smehljam se in poslušam in odgovarjam, a pri srcu mi je žalostno in moje misli so pri tebi. In često me tudi sanje privedejo v tvojo družbo. Ni ga časa v dnevi, ko bi se ne zmisлил nate . . .

Jaz se vračam in vračal se bodem! . . .

